

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та медіатехнологій	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	методологій крос-культурних практик	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Основна
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АРТ-ПЕДАГОГІКИ

Семестр 1 (осінь 2025)

Викладач	Єрмаков Сергій Сидорович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методологій крос-культурних практик
E-mail	yermakov.sergii@ksada.org
Заняття	Онлайн заняття у Zoom та / або Google Meet
Адреса	корпус 3, вул. Мистецтв 6

КОРОТКА АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни є отримання студентами знань про зміст, структуру, форми та організацію мистецької освіти, формування у них педагогічного способу мислення, набуття навичок постановки та вирішення педагогічних проблем у сфері мистецької освіти. **Завдання** дисципліни полягають в поглибленні, розширенні, інтеграції знань з педагогіки вищої школи, педагогічної майстерності, навчально-виховних технологій; формування вміння професійно-педагогічної самореалізації (розв'язувати педагогічні завдання, ситуації; самостійно працювати з науковою літературою, пошуково-довідниковою системою Інтернет тощо); мобілізації дослідницького потенціалу на розробку та запровадження педагогічних технологій у закладі вищої мистецької освіти; вихованні особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання ролі викладача, прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком та самовдосконаленням; розвитку творчого, конструктивного мислення як основи новаторства, майстерності та професіоналізму.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 1 Здатність вчитися та оволодіти сучасними знаннями.

ЗК 4 Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ФК 1 Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 2 Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/ або інноваційної творчо-виробничої діяльності в аудіовізуальній сфері у професійній діяльності.

ФК 7 Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації в аудіовізуальному мистецтві та виробництві.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1 Володіти методологією та методикою наукового дослідження в гуманітарній сфері.

ПРН 3 Володіти методами та організаційними дослідницькими та інноваційними процедурами у професійній діяльності.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є визначені та узгоджені із групою години для консультацій (графік консультацій).

Комунікація із викладачем можлива у створеній із групою телеграм-чаті з цієї дисципліни.

Можливим є надсилання листів електронною поштою, де: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – АртП); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf*.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навч. посібник / укладачі: В.І. Лозова, А.В. Троцько, О.М. Іонова, С.Т. Золотухіна; за ред.. В.І. Лозової. Харків: Віровець А.П. «Апостроф», 2011. 408 с.

2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін): навч. посібник. Київ: ТОВ «Освіта України», 2008. 384 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається розумінням й усвідомленням узагальнених теоретичних і практичних знань у галузі педагогіки вищої школи з акцентом на особливості мистецьких закладів вищої освіти.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин – аудиторні лекційні (16 годин) й практичні (14 годин) заняття та 60 годин – самостійні).

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи

складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за семінарськими темами дисципліни. Дисципліною не передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожен тему дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Оскільки заняття відбуваються в онлайн форматі, то у студента має бути увімкнена камера та вимкнено звук. При обговоренні питання може бути увімкнено мікрофон, або у разі відповіді.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі практичні заняття (дистанційно), передбачені навчальним планом.

У разі неможливості відвідати заняття (дистанційно) проінформувати викладача або старосту групи. Якщо студент з поважних причин пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати її орієнтуючись на силабус курсу. Для отримання відповідних балів, виконати домашнє завдання і надіслати його на електронну пошту або у месенджері викладачу до початку наступного заняття.

У разі несвоєчасного представлення роботи без поважної причини, підтвердженої документально загальна кількість балів за таку роботу не буде перевищувати мінімальну. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, виконанні письмових завдань тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв <https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тижні	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
Модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи						
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи як наука: категоріальний апарат.						
<i>Тема 1. Теоретичні засади розвитку й формування особистості у вищій школі</i>						
1		Лекція	Лекція 1. Предмет та основні категорії педагогіки	2		
2		Лекція	Лекція 2. Особистість – фактори розвитку.	2		
3		Лекція	Лекція 3. Загальна характеристика педагогічного процесу у ЗВО	2		
4		Лекція	Лекція 4. Становлення і розвиток педагогіки мистецтва	2		
5		Лекція	Лекція 5. Формування здоров'язберезувальної поведінки студентів у предметному освітньо-виховному середовищі	2	Заповнені таблиці і схеми, виписана провідна термінологія	
<i>Тема 2. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи</i>						
6		Практичне заняття	Практичне заняття 1. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи	2	Заповнені таблиці і схеми, виписана провідна термінологія	
7		Практичне заняття	Практичне заняття 2. Основи формування педагогічної культури	2	Заповнені таблиці і схеми, виписана провідна термінологія	
8		Практичне заняття	Практичне заняття 3. Емоційне вигорання та емоційна компетентність	2	Модуль 1 Тест за темами 1-2.	
Модуль 2. Основи дидактики педагогіки вищої школи						
Змістовий модуль 2. Дидактичні основи процесу навчання й теорія виховання у ЗВО.						
<i>Тема 3. Навчально-виховна діяльність у мистецьких ЗВО</i>						
9		Лекція	Лекція 6. Основні поняття й категорії	2		

			дидактики вищої школи. Процес навчання: методи, форми, принципи й закономірності			
10		Лекції	Лекція 7-8. Сучасні технології навчання у ЗВО	4		Представлення майнд-меп з обраної технології навчання
11		Практичне заняття	Практичне заняття 4. Лекція – провідна форма організації навчальної діяльності студентів	2		Проведення міні-лекції та представлення конспекту
12		Практичне заняття	Практичне заняття 5. Семінар як форма організації навчання у ЗВО	2		Проведення міні-семінару та представлення конспекту
13		Практичне заняття	Практичне заняття 6. Виховання у закладах вищої мистецької освіти: мета, завдання, основні напрями й форми	2		
14		Практичне заняття	Практичне заняття 7. Заняття-практикум (виховні бесіди)	2		Проведення міні-бесіди та представлення конспекту
			Залік			

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінюванню підлягають завдання практичних занять та проміжні модульні тести. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної звітної теми практичного заняття. При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: усне повідомлення на релевантну тематику, тестування, структуровані письмові роботи. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль лексичних, граматичних та комунікативних навичок.

Максимальна оцінка за дисципліну складає 100 балів та нараховується під-час заліку.

Залік отримується шляхом накопичення балів за Модуль 1 і Модуль 2, своєчасно виконані тестові завдання

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
------	-----------------	------

1	Представлення глосарія	0-20
2	Заповнені таблиці і схеми	0-20
	Контрольна робота	0-10
	Модуль 1	0-50
3	Представлення майнд-меп з обраної технології навчання	0-5
	Проведення міні-лекції та представлення конспекту	0-10
	Проведення міні-семінару та представлення конспекту	0-10
	Проведення міні-бесіди та представлення конспекту	0-10
	Активна робота на практичних заняттях	0-15
	Модуль 2	0-50

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ґрунтуються на поєднанні науково-теоретичного аналізу та практично орієнтованих артпедагогічних підходів і спрямовані на формування у здобувачів цілісного уявлення про артпедагогіку як міждисциплінарну галузь знань. У навчальному процесі застосовуються *словесні методи* (лекції, пояснення, проблемні лекції, навчальні дискусії), *наочно-ілюстративні методи* (аналіз художніх творів, візуальних матеріалів, відеофрагментів, презентацій), *практичні та інтерактивні методи* (творчі завдання, арт-практики, кейс-метод, рольові та рефлексивні вправи), *дослідницькі методи* (аналіз наукових джерел), *самостійна робота*.

Методи контролю спрямовані на систематичну перевірку рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості аналітичного мислення та здатності застосовувати арт-педагогічні підходи у професійній діяльності. У процесі навчання використовуються *поточний контроль* (усне опитування, участь у навчальних дискусіях, аналіз виконання практичних і творчих завдань), *рубіжний контроль* (модульні контрольні роботи, тестування та письмові завдання), *підсумковий контроль* здійснюється у формі заліку, *методи самоконтролю та взаємоконтролю*.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A	90-100	Студент вільно володіє матеріалом, розуміє і знає предмет і об'єкт науки педагогіки, розуміє зміст і завдання дидактики вищої школи формує вимоги і критерії до викладача вищої школи, розуміється на методах навчання в вищій школі та формах навчального процесу.
B	82-89	Студент має уявлення про принципи і зміст дидактики вищої школи, орієнтується в основних вимогах, вміє сформулювати мету і завдання педагогічної роботи в ЗВО.
C	74-81	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з формулюванні основних ідей.
D	64-73	Студент знає основні принципи і завдання дидактики вищої школи, вміє організувати необхідну роботу студентів і оцінити її.
E	60-63	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого

		підходу тощо), наявні проблеми із формулюванням основних ідей.
FX	35-59	Студент має знання та вміння нижче рівня, визначеного оцінкою «задовільно».
F	0-34	Пропуск рубіжного контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 550 с.

Додаткова література:

1. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна – США). Київ: Центр практичної філософії, 2001. 216 с.
2. Вахович І., Іщук Л., Пиріг С. Стан і проблеми вищої освіти в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2014. №1. С.63-70.
3. Вища освіта в Україні: навчальний посібник / за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. Київ: Знання, 2005. 327 с.
4. Гончар О.В. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу в системі вищої освіти України (історико-педагогічний аспект). Харків: ХНАДУ, 2011. 432 с.
5. Дьюї Д. Моральні принципи в освіті. Львів: Літопис, 2001. 32 с.
6. Згуровський М. Вища освіта на зламі суспільного розвитку. Українознавство. 2013. №1. С. 160-162.
7. Козієвська О. Вища освіта в Україні: уроки реформування. Вища школа. 2013. № 6. С. 49-62.
8. Концепція розвитку професійної освіти і навчання в Україні. URL: <http://osvita-dnpr.com>
9. Національна Доктрина розвитку освіти. *Освіта*. 2002. 24 квітня –1 трав. С.2-4.
10. Національна Програма виховання студентської молоді в Україні. URL: <http://osvita.ua/legislation>
11. Національна стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
12. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2016. 24 с.
13. Рудницька О. Основні суперечності філософії мистецької освіти. Педагогіка і психологія професійної освіти. 1998. № 5. С. 54-63.
14. Рудницька О.П. Культуровідповідність мистецької освіти. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ: Вид-во «Віпол», 2000. С. 108-133.
15. Рудницька О.П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

16. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ: Академія, 2009. 560 с.
17. Visual Understanding in Education: Visual Thinking Strategies. URL: www.vue.org